

נ.צ.: 16689.12775 גוש: 30431/33/51

הכרזת האתר: י-4136 עמ' 4039 19.8.93 IAA: 2658/0

רחוב: ---

תאור כללי: וילה רומית ובית מרחץ, ניקבה, מדרגות חקלאיות
הקשר סביבתי: אתר במתחם (מוזיאון פעיל)

שמות אחרים: עין יאלו

יעוד המקום: מוזיאון פעיל

בעלות: ?

מפעיל המקום: הקרן לירושלים ועמותת עין יעל

שימוש כיום: מוזיאון פעיל

גודל: ?

חפירות: אדלשטיין ג', אבו ריא ר', ויסמן מ'

ניצפות: גבוהה

תיצפות: בינונית/גבוהה

תאור הממצאים:

שרידי וילה רומית שנבנתה במפלסים שונים. במדרגה התחתונה ובמדרגה התיכונה הוקמו בתי מרחץ. במדרגה העליונה נבנתה יחידת המגורים. מבית המגורים נחשפו שרידי שלושה חדרי: הטרקליניום, ושני חדרי נוספים. המבנה כולו ניזוק ברעידת אדמה אך חלקו המשיך להיות בשימוש גם בתקופה הערבית הקדומה. חדר המבוא רוצף בפסיפס צבעוני, ובו ארבע דמויות המסמלות את עונות השנה. במרכז הפסיפס מופיעה דמות של סאטיר היושב על סלע ומולו ניצב עץ ממנו משתלשלים זרי פרחים. בפסיפס מטופה, ובבסיסה כתובת ביוונית. קירות הטרקליניום משוחים בטיח צבעוני ובו דמויות אנושיות, פרחים ועיטורים גאומטריים. ריצפת הטרקליניום עשויה פסיפס צבעוני. במרכז החדר לוח שיש וסביבו דמויות מיתולוגיות. לוח השיש, ומערכת צינורות העופרת תחתיו, מעידים כי במרכז החדר נבנה אגן מים/מזרקה. בבית המרחץ שבמדרגה התחתונה נחשף פסיפס צבעוני בדגם של כוכב משושה (מגן דוד) וכן פרסקאות צבעוניים.

חווה חקלאית מימי בית שני והתקופה הביזנטית, הבנויה מעל אפיק הנחל. הותקנו בה מדרגות חקלאיות, וכן מערכת השקיה הכוללת מנהרה, בחלקה בנויה ובחלקה חצובה, מערה לאיגום המים, תעלות השקיה ועוד.

שרידי מבנים מימי הביניים, ביניהם חצר גדולה המוקפת חדריים, כן נמצא טבון מתקופה זו.

תקופות: רומית קדומה, ביזנטית, ערבית קדומה

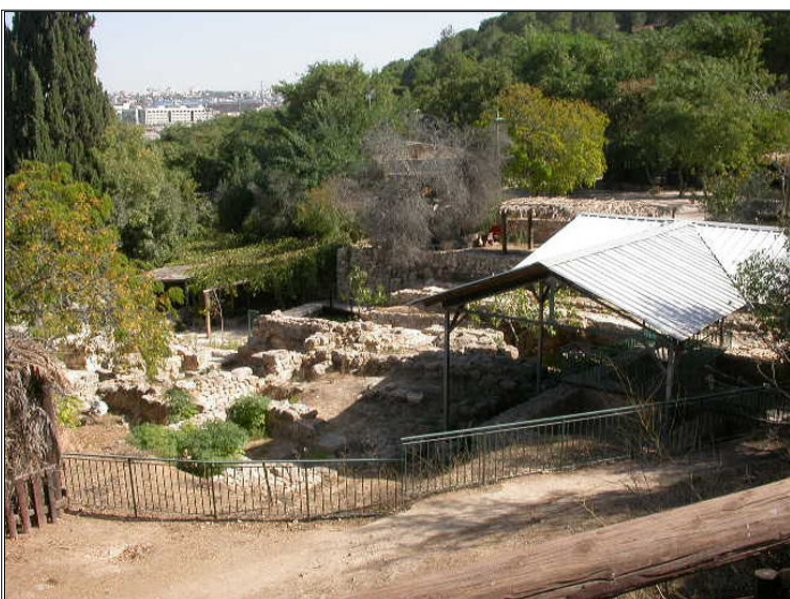
רמת השתמרות: גבוהה

ממצא מיוחד: תמשיחי קיר

פוטנציאל לחפירה עתידית: 1, 2, 3, 4, 5

מידע נוסף:

בשטח האתר הוקם מוזיאון פעיל ובו סדנאות להכרת המלאכות הקדומות. כמו כן נערכות בו חפירות לימודיות קצרות.

עין יעל

ההקשר הסביבתי:

יחס אתר סביבה: האתר ממוקם בשטח "מוזיאון פעיל עין יעל" המשחזר מלאכות עתיקות ועוד. הממצא הבנוי העיקרי ממוקם בחלקו הדרומי, הגבוה, של המוזיאון.

נגישות: נגישות לרכב עד לחניון המוזיאון, ומשם ברגל דרך שבילי המוזיאון עד לאתר העתיקות. זמינות הביקור באתר בהתאם לשעות הביקור במוזיאון הפעיל.

שימור:

מצב השתמרות: טוב. באתר בוצעו עבודות שימור רבות הכוללות בתוכן מילוי מישקים וייצוב קירות, טיפול בפסיפסים, נקיון וריסוס, התקנת מדרכים וגידור.

טכנולוגיות: בניית גזית, ריצוף פסיפס.

מסקנות:

לאתר העתיקות פוטנציאל תיירותי גבוה, בהיותו משולב במוזיאון פעיל. בהעדר שילוט מתאים, קשה להבין את המכלול על חלקיו השונים. יש לשפר את מערך השילוט בחלקים השונים של האתר ולדאוג להבהרה של הממצא הבנוי. כחלק מהמוזיאון הפעיל, האתר מתוחזק באופן קבוע. אולם, יש להפנות את תשומת הלב לחשיבות הטיפול התדיר ברצפות הפסיפס, הנפגעות כתוצאה מהאקלים וכד'. אין לאפשר בנייה הפוגעת במבט החופשי מהאתר לגן החיות ולנוף החקלאי של נחל רפאים.

היחס לאתרים נוספים בסביבה הקרובה: קיים קשר ויזואלי עם האתר בגן החיות (95) ועם הנוף החקלאי בנחל רפאים (102)

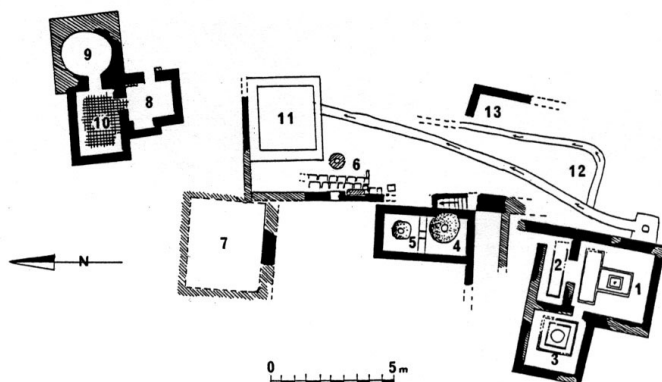
ייתכנות תיירותית: גבוהה, ברמה ארצית.

	ערך ארכיאולוגי מיוחד
	ערך היסטורי
	ערך דתי-תרבותי
	ערך אדריכלי/טכני
	מייצג תקופה
	ערך נופי
	נדירות
	רמת השתמרות
	מקבץ
	פגיעות

ביבליוגרפיה:

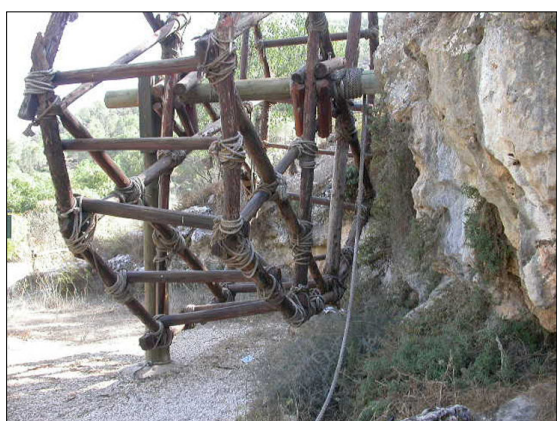
סקר ירושלים [105] אתר 69
Conder and Kitchener 1881-1883 III: 6,22,62
Tsafrir Di Segni and Green 1994: 122

ממלא הנתונים:
שחר פוני - אדריכל
יוחנן (גיון) זליגמן - ארכיאולוג
תאריך עדכון: סתיו 2003

הכניסה לאתר ה'יולה הרומית'

שרידי מחצבה, שחזור טכנולוגיה עתיקה

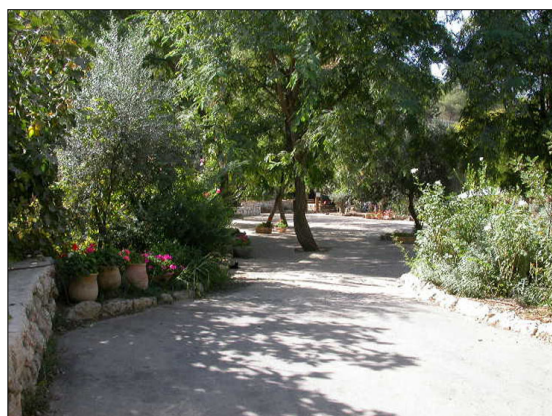
רצפת פסיפס בחדר

רצפת פסיפס

הדרכה בצד האתר

דרך מוסדרת, בדרך לאתר

מבט לאתר מחניון גן החיות התנ"כי